

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Forbedring af Fæste- og Leiehusmænds Aaar.

(Lovforslaget findes i Tillæg C., Spalte 55 ff.).

Sagenfattes under Forhandling.

Steffensen: Det foreliggende Forslag er meget nær beslægtet med et Forslag med samme Titel, der forelaa Thinget i Fjor. Om dette sidstnævnte, som blev negtet Obergang til 3die Behandling her, efter at et Udvalg havde været nedsat om det, ser jeg, at der nu er blevet udtalt af en af Forslagsstillerne i det andet Thing i Aar, at han tror at kunne sige med Sandhed, at det Forslag, som blev vedtaget af Folkethinget i Fjor, egentlig ikke var Noget, man ønskede skulde optages til Lov, man ønskede kun at faae en Forhandling i Gang med Landsthinget og derigjennem se at faae et Forslag, der kunde bøde paa det Forhold, man sigter til. Det er en lidt eiendommelig Udtalelse at høre, at man har sendt os et Forslag herop, som det slet ikke var Meningen, man vilde have til Lov. Man kommer willkaarlig til at spørge sig selv, hvad der da nu er Meningen med dette Forslag i Aar, der er meget nær beslægtet med det, vi havde i Fjor. Herom ser jeg, at en af Forslagsstillerne i det andet Thing har fremsat nogle Ytringer, hvoraf jeg med den ærede Formands Tilladelse skal oplæse nogle faa Ord: „Seg siger til de ærede Medlemmer, som have gjort forskjellige Indvendinger mod Lovforslaget, at selvfølgelig har man ikke et eneste Dieblit tænkt sig, at Lovforslaget kunne tilfredsstille til alle Sider. Men, som sagt, Forslagsstillerne skulle ogsaa være taknemlige for at faae nyttige Vink, og maaske Lovforslaget da kunde bringes i en Stikelse, at det kan føres igjennem. Hvad det først og fremmest maa gjælde om er, at man faar det andet Thing til at tage det under indgaaende Behandling, saaledes at man rigtig kan komme til at lære dette Things Stilling at kjende igjennem de Forslag, det stiller op.“ Det er altsaa en ganske lignende Udtalelse som den, der saaldt om det Forslag, der var til Behandling i Fjor, at man egentlig ikke venter, at det skulde være brugeligt til at ophøies til Lov, men derimod venter man at se dette Things Forslag om den Sag, som det interesserer de paagældende Forslagsstillere at faae draget frem. Mig

forekommer det nu, at naar Stillingen i det andet Thing til Forslaget er denne, saa havde det egentlig været et mere formaals-tjenligt Skridt, om man i Stedet for at skrive et Lovforslag, som man egentlig ikke selv har nogen Tidus til, havde gjort sig Umage for at fremdrage de Forhold mellem Fæste- og Leiehusmænd, som man mener at have Noget at anke over, og derefter, naar man havde faaet de faktiske Forhold rigtig oplyste, var gaaet til Indenrigsministeren og havde bedt ham om, enten at udarbejde et Forslag, der kunde raade Bod paa de bevistlige Ulemper, eller ogsaa nedfatte en Kommission til at udarbejde et Forslag; thi det kan dog vel ikke være Meningen i Almindelighed med Forhandlingen her i Thingene af Lovforslag, at det ene Thing skal faae det andet til at udarbejde Lovforslag om de Anliggender, der ligge det første paa Sinde. Jeg tror, som sagt, at det vilde have været rigtigst, om man først havde skaffet de faktiske Forhold tilstrækkelig oplyst, thi det kan ikke negtes, at de Oplysninger, som hidtil have foreligget om de Ulemper, man vil rette, ere ikke meget tilfredsstillende. Jeg husker, at i Fjor forelaa der med Hensyn til et enkelt Gods — jeg tror det var Ballø Stift — nogle Udsagn om uheldige Forhold for Fæste- og Leiehusmænd, men da det kom til Stykket, oplystes det, at det var ganske grundløse Paastande. Nu i Aar ser jeg, at der i det andet Thing er fremkommet Udtalelser om Forholdene et andet Sted, nemlig paa Samsø. Det oplyses, at der paa denne Der c. 500 Huse, som Husmændene selv eie, tilligemed Grunden de staa paa, medens de derimod have deres Jordlod i Leie fra Godset, og det skulde være ganske almindeligt, at Husmændene der kunde opsiges med et kvart Aars Varjel og saaledes sidde ganske usikkert, saa at de endog kunde risikere at blive opsigte med et kvart Aars Varjel til Frastytning i Høstens Tid. Det overraskede mig Noget, at der skulde være saadanne Forhold derovre, thi det strider jo mod Loven, at Husmænd kunne opsiges med et kvart Aars Varjel. Men efter de Oplysninger, jeg har funnet skaffe mig underhaanden, ere da ogsaa disse Meddelelser om Forholdene paa Samsø vistnok ganske urigtige.

Medens jeg saaledes egentlig ikke kan sige, at jeg føler mig tilfaldt af den Maade, hvorpaa dette Forslag kom over til os, kan jeg ikke sige Andet, end at jeg forsaavidt kan være enig med Forslagsstillerne, naar de mene, at Forslaget, som det nu foreligger, ikke egner sig til at blive til Lov. Naar man sammenligner Forslaget med det fra i Fjor, viser